

EUROLAB ПРОПОНУЄ ПІДТРИМКУ

(Лабораторія європейських даних для порівняльних досліджень у Лейбніцькому інституті соціальних наук у м. Кельні: консультації, доступ до потужних масивів даних, дослідницькі гранти)

Академічна мобільність сприяє підвищенню якості наукової роботи та стає ядром для наукових взаємодій на міжнародному рівні. Її важливим елементом є короткострокові науково-дослідні програми, що дозволяють здійснювати дослідницький проект або його частину, використовуючи ресурси окремих інститутів. В умовах обмеженого доступу до міжнародних електронних бібліотек, лімітованого програмного забезпечення та недостатнього фінансування наукових проектів в Україні, гранти Євросоюзу для академічної мобільності є прекрасною можливістю підвищення конкурентоспроможності досліджень українських соціологів. Однією з таких програм є Лабораторія європейських даних для порівняльних досліджень (EUROLAB) у Лейбніцькому інституті соціальних наук, що знаходиться у Кельні, Німеччина.

Лабораторія була заснована у 1996 р. доктором Еккегард Мохман з метою інтеграції даних з усіх сфер емпіричних соціальних досліджень, що здійснювалися Лейбніцьким інститутом соціальних наук або за його участю. Заснування Лабораторії стало можливим завдяки Програмі освіти та мобільності дослідників (TMR), Програмі удосконалення людського капіталу (IHP) та Програмі доступу до дослідницької інфраструктури (ARI), які підтримувалися Європейським Союзом. З 2006 р. дослідження на базі EUROLAB фінансуються у межах Рамкової програми ЄС "Структурування Європейського наукового простору – діяльності дослідних інфраструктур".

З моменту заснування понад 300 вчених з більш як 30 країн світу працювали в EUROLAB упродовж більш ніж 5000 днів у цілому. Дослідницькі проекти були здійснені у всіх галузях суспільних наук. Більше 80 книг, статей і доповідей було опубліковано завдяки дослідженням у Лабораторії. EUROLAB отримала позитивні оцінки на національному та європейському рівні і наразі визнається як важлива дослідницька інфраструктура для підтримки високого рівня порівняльних досліджень.

З 1 січня 2011 р. EUROLAB пропонує підтримку для індивідуальних дослідників і дослідницьких груп, наприклад, під час відпусток, або за науково-дослідницькими стипендіями, або в межах конкретних дослідницьких проектів. Успішні кандидати мають доступ до понад 5000 масивів даних, включаючи дані міжнародних порівняльних лонгітюдних досліджень ("Європейські цінності", "Світові цінності", "Євробарометр" тощо), участь в яких беруть і країни колишнього СРСР. Додатково надається технічна та дослідницька підтримка: індивідуальне робоче місце з персональним

комп'ютером; велика бібліотека програм для статистичного аналізу з використанням найновіших версій програмного забезпечення (HLM, LIESREL, MPLUS тощо); доступ до публікацій у фондах міжнародних електронних бібліотек (SAGE, Springer та ін.) та доступ до власної бібліотеки EUROLAB, що містить значну кількість ресурсів із соціальних наук німецькою та англійською мовами.

Англійська мова вважається робочим стандартом Лабораторії, але при цьому мовні компетенції наукових співробітників EUROLAB включають французьку, іспанську, італійську, голландську, норвезьку, шведську, датську і румунську мови на додаток до німецької. У EUROLAB працюють всесвітньо відомі експерти в галузі міжнародних порівняльних досліджень та історичного аналізу даних. У межах дослідницького візиту не провадиться окреме навчання статистичному аналізу; передбачається, що дослідники уже знайомі зі статистичними пакетами, які вони хочуть застосувати. Проте це не виключає можливості самоосвіти та отримання консультацій під час проведення дослідження в Лабораторії.

EUROLAB надає індивідуальні дослідницькі гранти на період до одного місяця (будь-які 30 днів з вересня по грудень), що включають покриття витрат на подорож, проживання та громадський транспорт у Кельні. Інформація про термін розгляду заявок на фінансування оновлюється на сайті Лабораторії кожного року. У разі наявності власного фінансування або іншого гранту (стипендії DAAD, Марії Кюрі тощо) можна подавати заявку на відвідування Лабораторії в будь-який час.

Мені пощастило працювати у Лабораторії у квітні 2012 р. Орієнтація на самостійність та ініціативність – ключові особливості EUROLAB. Тут ніхто не буде планувати твій візит, контролювати відвідування чи об'єм реалізованої роботи. Умови роботи дуже гнучкі. Це може бути окремий дослідницький проект або частина комплексного дослідження, робота у межах магістерського або дисертаційного дослідження чи підготовка статті. Можна ініціювати обговорення отриманих результатів зі співробітниками Лабораторії, призначити зустріч та отримати консультацію у присутніх у цей період експертів за обраною тематикою досліджень або навіть замовити необхідні літературні джерела з інших установ. Працюючи над проектом "Шляхи соціальної мобільності: вплив соціальних і економічних трансформацій у Східній Європі", я отримала доступ до найновіших досягнень у галузі міжнародних порівняльних досліджень з соціальної мобільності, сфери, де емпіричний аналіз розвивається особливо динамічно; набула більшого досвіду у використанні інноваційного методу багаторівневого аналізу та отримала можливість обговорення власних розробок з провідними вченими глобальної соціології. До всього цього – це прекрасна можливість отримання досвіду роботи в інтернаціональному колективі. У період мого відвідування Лабораторії свої проекти реалізовували вчені з Японії, Португалії,

Угорщини та Великобританії. Наразі планується більше поширювати інформацію про Лабораторію серед вчених країн Східної Європи, зокрема не країн ЄС, що практично не представлені серед загалу відвідувачів.

EUROLAB – це прекрасна можливість для дослідників у галузях соціальних наук, незалежно від статусу та кваліфікації: студентів, аспірантів, викладачів та наукових співробітників.

Більш детальна інформація щодо умов подачі заявок на фінансування та стосовно дослідницьких можливостей EUROLAB доступна на сайті Лейбніцького інституту соціальних наук:

<http://www.gesis.org/en/institute/competence-centers/european-data-laboratory/>

*Ю. В. Серета, канд. соціол. наук,
науковий співробітник відділу моніторингових
досліджень ДУ "Інститут економіки та
прогнозування НАН України"*